

El cineasta Francis Ford Coppola, que ha fet 80 anys, en una gala a Nova York el novembre passat. Lev Radin / Efe

Coppola en fa 80

Toni Vall

“El noi de la moto és el rei”. Em va quedar gravada aquesta sentència de *La llei del carrer* (1983), la pel·lícula de Francis Ford Coppola que explica aquella història d'amistat, lligams familiars i violència i que quasi mai ningú esmenta quan toca fer una llista de les millors obres del cineasta. Aquell noi que somia ser tan violent i carismàtic com el seu germà gran, que imagina baralles poètiques, que somia despertar-se ple de blaus després d'una batussa memorable. Poques coses el posen més calent que el “brum-brum!” de la seva moto, portar-hi de paquet com més noies millor, aparcar sempre on està prohibit i que ningú gosi posar-li una multa. I al germà gran, romàntic i misteriós, li diuen “el noi de la moto” i per a tothom és el rei del mambo. Matt Dillon i Mickey Rourke, un blanc i negre estilitzat i poètic. Simbolisme, espurnes de color, els peixos metafòrics.

Enguany Coppola fa vuitanta anys, i la primera pel·lícula seva que em ve al cap és aquesta. Segurament no és la que més m'agrada de totes les seves, però molt probablement la posaria en un top 5. No se m'acut millor motiu que aquests vuitanta anys perquè la memòria del seu cinema et faci una mica més de companyia, perquè et faci una visita i et digui que el

revisis, que hi tens un amic per tot el que hagis de menester. El seu cinema posseeix l'alè fatalista de John Huston. Els seus personatges sempre dubten, mai tenen certeses absolutes, són presumits però febles. Com nosaltres.

Sento passió pel seu cinema de joventut i també pel seu cinema sobre la joventut. El seu cinema de joventut és *The rain people* (1969), estrenada a casa nostra com a *Lluvia sobre mi corazón*, història de personatges ferits que es troben a la carretera i fan camí plegats. El seu cinema de joventut és *Finian's Rainbow* (1968), estrenada aquí com a *El valle del arco iris*, musical imaginatiu i màgic amb Fred Astaire i Petula Clark. I si ens posem estrictes, *El Padrí* (1972) també és un film de joventut, perquè la va dirigir quan només tenia trenta-tres anys! Però bé, deixem-ho estar, perquè *El Padrí* és una altra cosa, una altra lliga, una cosa insuperable.

I el seu cinema sobre la joventut? Doncs és, exacte, el fabulós díptic format per *Rebels*

(1983) i *Rumble Fish* (1983) –sí, aquí en diem *La llei del carrer*–, romàntiques, violentes, desesperades, profundament pessimistes. Rodades catàrticament després de dues experiències tan exigents i colpidores com *Apocalypse now* (1978), que el va deixar esgotat, i *Corazonada* (1981), que el va deixar arruïnat. El cine de Coppola dels anys vuitanta té alguna cosa de volguda imperfecció, de rebel·lar-se contra si mateix, una visceralitat molt autèntica, un cabreig expressat amb línies tortes però fascinants.

Tan fascinant com que completés *El Padrí* amb la tercera part més de quinze anys després de la segona. Tan fascinant com el llegat en la seva filla Sofia, que només per *Lost in translation* ja té el cel guanyat. Tan fascinant com l'alè tràgic i fantasmagòric del seu *Dràcula*. Tan fascinant com que hagi fet vuitanta anys i descobrir que el seu cinema sempre t'acompanyarà, que és poètic com una cançó que sempre torna a tu. ●

•
El seu cinema és poètic com una cançó que sempre torna a tu
•